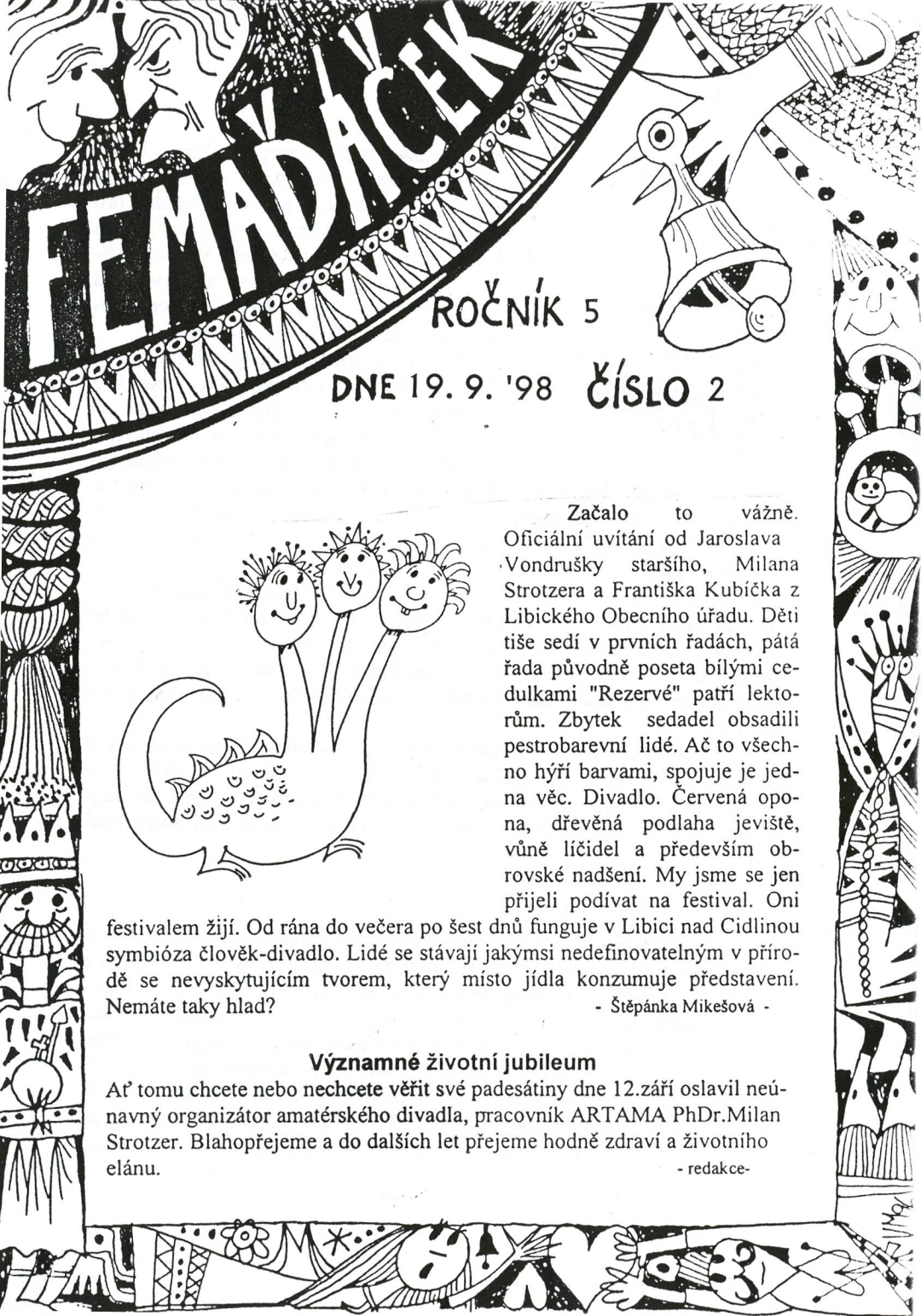
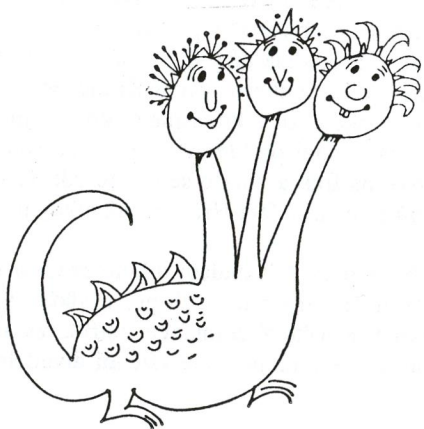

FEMADACEK

ROČNÍK 5

DNE 19. 9. '98 ČÍSLO 2

Začalo to vážně.

Oficiální uvítání od Jaroslava Vondrušky staršího, Milana Strotzera a Františka Kubička z Libického Obecního úřadu. Děti tiše sedí v prvních řadách, pátá řada původně poseta bílými cedulkami "Rezervé" patří lektorům. Zbytek sedadel obsadili pestrobarevní lidé. Ač to všechno hýří barvami, spojuje je jedna věc. Divadlo. Červená opona, dřevěná podlaha jeviště, vůně líčidel a především obrovské nadšení. My jsme se jen přijeli podívat na festival. Oni

festivalem žijí. Od rána do večera po šest dnů funguje v Libici nad Cidlinou symbióza člověk-divadlo. Lidé se stávají jakýmsi nedefinovatelným v přírodě se nevyskytujícím tvorem, který místo jídla konzumuje představení. Nemáte taky hlad?

- Štěpánka Mikešová -

Významné životní jubileum

Ať tomu chcete nebo nechcete věřit své padesátiny dne 12.září oslavil neúnavný organizátor amatérského divadla, pracovník ARTAMA PhDr.Milan Strotzer. Blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně zdraví a životního elánu.

- redakce -

Seminář A

Je složen z dramaturgyně Aleny Urbanové, uměleckého šéfa divadla ABC v Praze Mgr. Milana Schejbala, pracovnice poradny pro rodinu a dítě Dity Nacházellové a vedoucího katedry DAMU Doc. PhDr. Josefa Valenty. Milan Schejbal, nepsaný vůdce této smečky, pojál seminář jako volný dialog: "Nejsme přece porota nebo ve škole. Tady se neznámkuje."

Názory se zpočátku moc nehrnuly, nejspíš v závislosti na rozpačitých dojmech z představení. Všichni debatující se shodli na dobré snaze, hereckém zájmu na představení, ale diváky to nevtáhlo. "Nebral jsem nejsilnější okamžiky. Viděl jsem to představení před lety na Popelce a byla to bomba. Někdy se to prostě nepovede". Toť stručně z úvodního hledání slov ke shrnutí dojmu ze hry Julia Zeyera "Radúz a Mahulena" v podání Divadélka Na peróně z Prahy. Skupinka asi třiceti lidí hledala důvody, proč se tomu tak stalo. Světlo trochu vnesl režisér pražského souboru Tomáš Kraucher: "Nechci nás nějak omlouvat, ale po hronovské kritice, kde jsme se kromě jiného dozvěděli, že kazíme dětský vkus, jsem měl problémy sem vůbec soubor přivést. Dostali jsme dost nevybíravě na frak a dotklo se nás to tak, že dokonce jeden z hlavních představitelů prohlásil: "Na Hronově už nikdy nebudu hrát."

Nechme promluvit Milana Schejbala: "Základem tohoto představení je silný příběh, což je vždy jedna z možných výrazových prostředků divadla. Text, který vznikl z touhy vyrovnat se světové dramatice, patří k tzv. nejlepšímu z české klasiky. V poslední době si na něm ale všichni divadelníci vylámali zuby."

Klady představení:

1. *dobrá úprava textu.* Paní Urbanová a všichni ostatní kladně ohodnotili zjednodušení hry směrem k dnešnímu divákovi. Zeyer v Radúzovi a Mahuleně uchopil pohádkový motiv jako cestu ke složitému symbolismu - přes starší mýty se snažil dostat ke složitým lidským vztahům pomocí vznosného, květnatého a pro nás dnes nezvyklého, zastaralého jazyka. Divadélko Na peróně svou úpravou stvořilo přehledný pohádkový příběh.

2. *atmosféra představení.* Příběh měl výbornou atmosféru, díky dobré scénografii. Využití světla, dýmu, plachty a hudby vtáhlo diváka do děje. Někdy se to mohlo více dotáhnout. (např. plachta nemusela být využita jen dvojrozměrně).

Zápory představení:

1. *Chybí pohádkový konec.* Zajímavý postřeh Dity Nacházellové se ukázal jako problém v širších souvislostech. Dita si všimla, že se Mahulena v závěrečné děkovačce vůbec neusmála. Bylo by to samozřejmé vzhledem ke koncepci pohádek. Je důležitý a základní dobrý konec.

2. *Nechlapské mužské postavy.* Muži jsou defenzivní, ženy jsou nad nimi. Mužské postavy splývají v jednu. Mahulena by měla mít nějaký důvod, proč se do Radúze zamilovat. Přece se nezaláskuje jen proto, že je jí Radúze líto, protože má chudák žízeň. Radúz je měkký a nehrdinský.

3. *Ošemetnost deklamativního herectví.* Tento způsob hraní je složitý v naprosté uvěřitelnosti a naprosté opravdovosti. Stačí jeden falešný tón a hned je z celou situací zle. Herec musí pořád jednat skutečně, opravdově a jedině přes jeho osobu se odvíjí další vztahy k věcem a k situacím. Silný příběh se musí silně zahrát, v dané chvíli to musí být v člověku.

4. *Nehraje komunikace situacemi.* Někdy se stane, že herci komunikují spolu a přitom jdou nelogicky od sebe. To komplikuje vnímání a ruší nastolenou atmosféru tak, že si divák všimá i technické stránky. Příběh má být v souladu s formou, kterou je podáván.

Mnoho z účastníků semináře A vidělo Radúze a Mahulenu už po několikáté. Většina z nich nerozuměla tomu, kam se vytratil obrovský náboj, který tu zpočátku zaručeně byl. Režisér představení Tomáš Kraucher se přiznal, že se v poslední době potýká z problémem, co udělat, aby to znovu fungovalo: "Mám pocit, že mi herci protékají mezi prsty. Zkoušel jsem to s nimi po dobrém i po zlém a nejde to. Porad'te."

A tak se radilo a líčili pocity: Je to věc prostoru, kdybychom byli hercům blíž a viděli jim do tváře, cítili bychom herecké napětí a šli více se souborem. Představení je už moc zmechanizované a po určité době už herci tolik neumí "CHTÍT NĚCO SDĚLIT". Musí se vrátit energie. Asi to souvisí s kritikou na Hronově, přiznal režisér Divadélka Na peróně: "Včerejší představení chápu jako odrazový můstek, od něhož se budeme dále pohybovat."

Průzkumná skupina dětí

Děti ve věku 2., 3. ale i 6. třídy Základní školy vede lektorka dramatické výchovy Mgr. Marie Poesová. Děti refletovaly názory na Radúze a Mahulenu několika způsoby. První pomocí tzv. pohybové škály. Na jeden konec místnosti se dala židle, která znamenala - moc se mi líbilo, na druhý konec židle - moc se mi nelíbilo. Děti se měly postavit podle toho, jak na ně představení zapůsobilo. Pouze dvě zůstaly v blízkosti "nelibivé židle". Jedna holčička si na ni rezolutně sedla a jeden chlapec zůstal opodál.

Líbilo se:

- všechno, dobrý dojem
- Mahulena, Radúz
- sehrané, dobré hlasy, moc krásné, skvělé
- hudba, dobře zahrané, láska
- převládala láska
- jak vybuchla váza

Nelíbilo se:

Chlapeček: smrad, hodně zlých lidí, ale pak se oženili, takže se mu to trochu líbilo

Holčička: původně si rozhodně sedla na židli, ale když zjistila, že se to ostatním líbilo, tak už se jí to také trochu líbilo. Nedokázala ale říct, proč si na "nelíbivou židli" původně sedla. Nakonec se jí líbila Mahulena a strom.

Pak děti hodnotily jednotlivé postavy. Mahulena prý byla bílá, hodná, hezká, smutná, lítostivá, bolestivá. Král připadal dětským divákům dobrý, zmanipulovatelný, podléhající ženě, kterou měl nejdřív rád. Neměl nikoho jiného než zlou Runu. Runa dětem přišla krásná ale nelítostivá, namyšlená, zlá a krvelačná. A asi se jí něco stalo v dětství. Kromě toho, že chtěla válku, měla vztek na krále, protože miloval Niolu. Radúz byl hodný, starší, lítostivý. Zajímavá věc, která jako ostatní názory dětí potvrdila dojmy semináře A, byla, že by si pouze jedna dívka vzala Radúze za muže. Radúz prostě nebyl pořádný chlap. Niola, matka Radúze, na děti působila špatně - v závěru se prý nechovala hezky, nejdřív chtěla pokácet strom a pak hned dala požehnání.

Děti dále vymýšlely jiný název pro hru. Tady jsou výsledky jejich fantazie: O zlé královně, Konec zla v Maguře, Láska vítězí nad zlem - aneb peníz - aneb vzácný strom.

A ještě některé asociace, které skupinu nejmenších v souvislosti s Radúzem a Mahulenou napadly: strom, štěstí, pokoření zla, jelen (protože rozpoutal konflikt).

Marie Poesová nakonec sdělila svůj pocit v souvislosti s porovnáním premiéry Radúze a Mahuleny tohoto souboru na Popelce v Rakovníku a včera v Libici: "Tady děti reagovaly ploše. Odrážely náš pocit, stejně jako byly tenkrát v euforii v Rakovníku. Tehdy ze sebe okamžitě sypaly názory, šly do toho s obrovským nadšením a nábojem, který jim hra dala. Dnes reagovaly pomaleji, stejně jako my. Jde o to, jakou energii nám bez rozdílu věku představení přinese."

- zaznamenala Štěpánka Mikešová -

Ze semináře B, který se schází ve škole základní zpráva první.

Za příjemného počasí, které lákalo spíše k tomu, abychom zůstali venku se sešel poprvé seminář B pod vedením lektorů PaedDr. Františka Zborníka, Aleše Bergmana a Vladimíra Zajíce.

Po vzájemném ujištění, že jsme rádi, že jsme opět na FEMADu se nevelká skupinka vrhla po hlavě do práce. Na pořadu byla představení Radúz a Mahulena Divadelka Na peróně Praha a Černošský pán Bůh Divadla Oblázek Ostrava.

František Zborník: Začneme otázkou - čemu jste tleskali na představení Radúze a Mahuleny ?

1. Viděla jsem toto představení již několikrát, moc se mi líbilo snad jen na jednom místě jsem maličko zbystřila pozornost, ale celkově se mi líbí.
2. Pojetí látky se mi líbí jenom mám pocit, že se představení začíná poněkud rozkládat - viděla jsem jej také vícekrát
3. (opět žena-muži a hoši poněkud mlčeli, když nepočítám lektory) Z celého představení na mě dýchl pocit, že je tak nějak jakoby ohrané. Postavy nespĺňovaly moje představy a tak jsem jim ani příliš nefandila.

Slovo lektorů shrnovalo pocity a dojmy, nikdo neprotestoval:

Vladimír Zajíc: Nejlepší představení této hry jsem viděl v Rakovníku. Tam bych mu dal jedničku a ještě víc. Hronov - to bylo tak na čtyři mínus. Mám pocit že tady se toto představení poněkud vylepšilo. Souhlasím s tím, že technická stránka byla hrozná. Nastává tu problém v tom, že někteří interpreti se tak trochu vzdálili od postav. Vypadá to, že chybí vnitřní prožitek (dojem ohranosti). Stylizace, jaká je v této hře nutná, klade na herce velké nároky.

Aleš Bergman: Hronov - to byla křeč. Zde některé situace lépe fungovaly. Mahulena - přirozený talent. Umí být na jevišti za sebe a to tady a teď. Naplňovala situace. Škoda sykavek, hra je hlavně položena na textu. Velmi důležité je i posazení hlasu - to právě Mahulena umí.

František Zborník: Je vidět, protože hovoříme hlavně o herecké práci, že tam jsou asi hlavní aspekty vidět nejvíc. Autor textu položil před inscenátory velmi ošidnou a šikovnou pastičku. Jde o pohádku, ale jde také o velmi dramatický konflikt, ten nemá s jednoduchostí pohádky nic společného. Další nástraha je v jazyce - zde velmi dobře upravovali. Zůstala a fungovala stylizace, ale působila současně. Jen se v představení inscenátoři zcela nerozhodli, zda budou hrát pohádku nebo onen dramatický konflikt. Také souhra Sukovy muziky a hry není vždy dobrá. Chvilí postavám věřím, chvíli ne.

Soubor: Hronov byl na velmi dlouho strašně nepříjemný zážitek. Tady jsme chtěli zmírnit a být přirozenější.

Děti: Zprávu o tom přinesla lektorka průzkumné skupiny Eva Kodešová a byla to zpráva zajímavá. Dětem se všestranně pohádka líbila a vzaly ji se vším všudy. Líbil se základní příběh, postavy, hudba. Výhrady nebyly ani ke scéně. Jenom předškolní děti nezaujaly k této pohádce postoj. Děti dovedly velmi přesně charakterizovat postavy, nejvíc se líbil dřevorubec. Byl spolehlivý. Mahulena naprosto pohádkově krásná, hodná a milovala Radúze.

Daleko jednoznačnější byl průběh diskuze nad Černošským pánem Bohem.

1. Stále ještě v tom nemám jasno. Chvillemi jsem to brala, jinde jsem se výrazně nudila.

František Zborník - A stojí to za přemýšlení ?

2. Bylo toho příliš. Nebylo pracováno s detailem. Jednotlivé scénky splývaly. Nebylo čemu se zasmát - a to v knize je. Hlavně v tom byl **NERAD** - to jest chyběl zcela **ŘÁD**. Také hudba pro mě byla problematická.

3. Práce s loutkou někdy skvělá jindy hrozná.

Vladimír Zajíc: Přestal jsem si velmi brzy lámat hlavu. Inscenace je postavena na znalosti mnoha věcí (Bible, černoši a vztah k Bohu). Jakákoliv koncepce zmizela - představení jako celek prostě nefungovalo. Pro mě otázka - proč byla takto inscenace realizována.

Aleš Bergman: Roztříštěnost ve scénografii, v celé práci. Celkově řečeno, málokdy vstupují do rolí, táhne se to, pouze naznačují. Děti tuto inscenaci nerozebíraly.

- vyslechl a zapsal Jiří Hlávka -

Oříšky pro Popelku - autorská soutěž

IPOS-ARTAMA ve spolupráci s organizátory přehlídek divadla pro děti FEMAD v Libici nad Cidlinou a POPELKY v Rakovníku vyhlásila autorskou soutěž.

Záměrem je iniciovat a podpořit vznik nových textových předloh pro činoherní divadlo pro děti a rozšířit tak nevelký rezervoár kvalitní dramatiky určené dětskému publiku.

Soutěže se mohou zúčastnit autoři starší 18 let s původní hrou nebo dramatizací literární předlohy v českém jazyce, jejichž adresátem je dětské publikum. Dětským publikem je míněna populace do 15 let věku. Do soutěže

budou přijaty pouze texty nové, které nebyly do termínu uzávěřsky doručení prací jevištěm realizovány. Uzávěrka doručení prací je 15. červenec 1999, vyhodnocení výsledků se uskuteční do října 1999 a vyhlášení výsledků bude provedeno na Popelce v listopadu 1999 v Rakovníku.

Autoři zašlou své práce na adresu ARTAMA, do rukou PhDr. Milana Strotzera, P.O.BOX 2, 140 16 Praha 4 tak, aby jejich doručení nepřesáhlo stanovené datum 15. červenec 1999. Texty musí být zaslány ve třech vyhotoveních s tím, že na nich nebudou uvedena jména autorů. V případě dramatizace je podmínkou v záhlaví textu uvést původní literární předlohu a jejího autora, respektive pramen, z kterého dramatizace čerpala. K zásilce textů autoři přiloží zvláštní list, na němž uvedou tyto údaje:

- jméno, příjmení, titul
- adresu bydliště, včetně PSČ
- telefonní spojení
- rodné číslo
- podepsaný text tohoto znění:

Přihlašuji do autorské soutěže OŘÍŠKY PRO POPELKU svoji divadelní hru s názvem "....." a svým podpisem stvrzuji svůj souhlas s podmínkami účasti v soutěži. - Podpis autora.

Podmínky vyhlášení autorské soutěže byly zveřejněny v divadelních novinách dARTAMAn číslo 3/98 v červenci 1998.

Soutěž je anonymní, práce budou odborné porotě předány bez označení autorů.

Nejlepší práce budou oceněny finanční cenou: 1. místo částkou 10 tis. Kč, 2. místo částkou 6 tis. Kč a 3. místo částkou 4 tis. Kč. Odborná porota má právo finanční ceny neudělit, pokud úroveň prací nebudou splňovat záměry soutěže.

- dARTAMAn -

Seminář scénického svícení

Svaz českých divadelních ochotníků ve spolupráci s Městským kulturním střediskem v Němčicích nad Hanou připravují na víkend 20. - 22. listopadu 1998 další seminář scénického svícení. Náplní semináře budou kromě teorie především praktické ukázky spolupráce režiséra, výtvarníka a osvětlovače. Svůj zájem ohlaste na Městské kulturní středisko v Němčicích nad Hanou, Dolní Brána 399, PSČ 798 27 nebo telefonicky na tel. číslo 0508/90529. Zde vám budou podány bližší informace. Informace vám podá i vedoucí Klubu režiséru SČDO Ing. Dušan Zakopal, generála Pika 12/2886, Ostrava PSČ 701 00 tel. číslo 069-6612995.

- Ondráček -

Účastníků FEMADu přibývá

V této chvíli, kdy jsme sečetli přihlášky bylo zřejmé, že o prvním víkendu se předpokládá návštěvnost jednotlivých představení v kulturním domě pohybuje v rozpětí od 219 do 240 diváků. Největší zájem je o představení Divadla Rozmanitostí Most a Naivního divadla Liberec.

V sokolovně se předpokládá návštěvnost v rozpětí od 217 do 294 diváků. Největší zájem je o Bleší cirkus Divadélka AŤSI ZUŠ Na Střežině Hradec Králové.

O druhém víkendu se předpokládá zvýšená účast a to v kulturním domě v rozpětí od 253 do 327 diváků. Největší zájem je o představení Hudebního divadla Svitavy Pán prstenů.

V sokolovně se předpokládá rekordní účast v rozpětí od 282 do 350 diváků. Nejvíce diváků se chystá na absolventské představení studentů výchovné dramatiky DAMU Praha Jedničky má papoušek.

- sečetl a podtrhl Strotzer -

Nepřehlédněte stánek ARTAMA

Ani letos nechybí stánek IPOS-ARTAMA s publikacemi. Přijďte si vybrat a doplnit svoji knihovnu. Paní Zdeňka Karnoldová vám poradí, vybere, obslouží za málo peněz. Publikace jsou v nejnižších možných relacích, které jinde nenajdete!

FEMAD JE TADY

Září je, řečeno poeticky
barevná pohlednice.
Divadlo tak jako vždycky
přijede do Libice.

Starosti nechte venku
těch máte akorát,
alespoň na chvílenku
pojd'te se pousmát.

Můžám se u nás líbí
hlavně ten krásný dráček,
vzte, že bezpochyby
vyjde i Femad'áček.

Opona otvírá se
hned začne divadlo,
Femad je tady zase
vše kolem omládlo.

V září se jako jindy
loučíme na rok s létem,
však jsou víkendy,
kdy scéna patří dětem.

- čej-

Zpravodaj 26. ročníku FEMAD v Libici nad Cidlinou 18. - 20. a 25. - 27. září 1998
Vydává nákladem 100 výtisků z pověření Přípravného výboru FEMAD 1998 redakční rada ve složení: odpovědný redaktor Vlastimil Ondráček, redaktoři: Jiří Hlávka a Štěpánka Mikešová, technická spolupráce Jaroslav Vondruška mladší, grafika a ilustrace: MUDR. Václav Morava.

Cena Kč 2,-.